

РЕШЕНИЕ

№ 3988

гр. София, 11.07.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, , в публично заседание на 04.05.2012 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Славина Владова

Мартин Аврамов

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Димитър Петров, като разгледа дело номер **1603** по описа за **2012** година докладвано от съдия Мартин Аврамов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от АПК във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. 2-ро от ЗАНН.

ЗК [фирма], чрез юрк. П. М., обжалва решение от 18.01.2012 г. на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 22 състав по НАХ дело № 14822/2011 г., с което е потвърдено Наказателно постановление № Р-10-615/15.04.2011 г. на зам.-председателя на Комисията за финансов надзор, налагащо на дружеството, на основание чл. 319, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането, десет имуществени санкции по 1000 лв. за нарушения на чл. 317а, ал. 3 от кодекса.

Ответникът – Комисия за финансов надзор, отрича основателността на касационното оспорване.

Прокурорът дава заключение за правилност на обжалваното решение.

Касационната жалба, подадена в срок, е основателна. Решаваният извод на СРС за законосъобразност на НП е изведен в нарушение на закона – касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК.

1. Застрахователното дружество е привлечено към отговорност за представянето в КФН на информация за сключени застрахователни договори по задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите по реда на чл. 294, ал. 4 във връзка с ал. 1 от КЗ в периода след 46-ия ден включително от датата на тяхното сключване, квалифицирано като нарушение по чл. 317а, ал. 3 от кодекса. Съставът на

нарушението, предвиден в чл. 317а, ал. 3 от КЗ, се осъществява от обективна страна с неизпълнение на задължението за предоставяне в дължимия срок на информация със съдържанието и по реда на чл. 294. Препращането към посочения текст, обратно на становището на наказващия орган, обхваща и категорията на задължените лица. Противното би означавало да се отрече тъждеството между носителя на задължението и субекта на отговорността при неизпълнението му.

2. Касаторът не е между кръга от лица по чл. 294, ал. 1 от КЗ, което изключва и качеството му на субект на нарушението по чл. 317а, ал. 3 от кодекса. Като титуляр на лиценз за застрахователна дейност, получен при условията и реда на кодекса, т.е. по българското право, дружеството попада в понятието за застраховател по чл. 8, ал. 1, т. 1 от КЗ. Адресати на задължението по чл. 294, ал. 4 във връзка с ал. 1 от КЗ са единствено застрахователите, предлагащи задължителни застраховки посредством установяване или при условията на свободата на предоставяне на услуги. Описанието на субектите отговаря на дефиницията по чл. 8, ал. 1, т. 2 от КЗ, относима към застрахователи от друга държава-членка на Европейския съюз. Разграничението между отделните категории застрахователи по чл. 8, ал. 1 от КЗ и установяването на задължението по чл. 294, ал. 1 от кодекса по отношение само на част от тях предопределя и субектите на нарушението по чл. 317а, включително и в хипотезата по ал. 3. Административно-наказателният характер на правоотношението изключва възможността кръгът на субектите на отговорността да се извежда чрез аналогия, тълкуване на действителната (но неизразена изрично) воля на законодателя и целта на закона. Подобен подход противоречи както на забраната по чл. 46, ал. 3 във връзка с ал. 2 от ЗНА, така и на принципа за законоустановеност на деянията по чл. 2, ал. 1 от ЗАНН.

3. След като застрахователят не притежава признаците, релевантни за субектите на нарушението по чл. 317а, ал. 3 от КЗ, санкционният акт е подлежал на отмяна като материално незаконосъобразен. Общо задължение за застрахователите да отчитат в определен срок договорите за задължителни застраховки в КФН е предвидено в чл. 4, ал. 3 от Наредба № 42 от 3.11.2010 г. за изграждането и поддържането на информационна система за оценка, управление и контрол на риска, в т.ч. за издаване на полици по задължителните застраховки по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането. Отговорността за неизпълнението му би могла да бъде реализирана на основание чл. 319, ал. 1 от КЗ, уреждаща бланкетен административно-наказателен състав за нарушаване на актовете по прилагане на кодекса.

Поради изложеното обжалваното решение и потвърденото с него НП следва да бъдат отменени.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 и чл. 222, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН, Административен съд – София-град

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ решение от 18.01.2012 г. на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 22 състав по НАХ дело № 14822/2011 г. И **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТМЕНЯ Наказателно постановление № Р-10-615/15.04.2011 г. на зам.-председателя

на Комисията за финансов надзор.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

ОСОБЕНО МНЕНИЕ НА СЪДИЯ С. В.

Не съм съгласна с позицията на мнозинството от състава, че оспореното решение на СРС, както и потвърденото с него НП, следва да бъдат отменени, по следващите съображения.

След влизане на Б. в Европейския съюз общностното право е приложимо наред с националното. При противоречие между национално и общностно право, последното има върховенство. По силата на чл. 3 от Директива 72/166/ЕИД на Съвета от 24 април 1972 година относно сближаване на законодателствата на държавите -членки относно застраховката “Гражданска отговорност” при използването на моторни превозни средства и за прилагане на задължението за сключване на такава застраховка Б. е длъжна да предприема всички подходящи мерки, с които да гарантира, че гражданската отговорност във връзка с използването на превозните средства с обичайно домуване на нейна територия е застрахована. В изпълнение на Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16.05.2000г. относно сближаване на законодателствата на държавите - членки относно застраховане на гражданската отговорност във връзка с използването на моторни превозни средства във всяка държава – членка на Европейския съюз са създадени информационни центрове, включително и в Б.. Целта на създаването на информационните центрове е очертана в § 21 от Преамбюла на Директива 2000/26/ЕО – в интерес на пострадали лица за осигуряване своевременно на информация за уреждане на претенции. За целта е уместно центрoвете да събират информация за сключените договори и за датата на реалното им прекратяване и да си сътрудничат помежду си. Информацията, която следва да се обработва от информационния център, включва както информация за застрахователното предприятие, така и за застрахователните полици, включително датата на прекратяването им – чл. 5 от Директива 2000/26/ЕО. Разумът и целта на закона е в информационния обмен между държавите - членки да се обхванат всички предприятия и всички услуги, свързани със застраховката на гражданската отговорност. За хармонизиране на законодателството на държавите членки в чл. 2 от Директива 2000/26/ЕО са посочени легални определения на използваните понятия: “застрахователно предприятие” е предприятие, което е получило официално разрешение за застрахователна дейност; “установяване” е главното управление, представителство или клон на застрахователно предприятие. Следователно по смисъла на чл. 2 б.”б” от Директива 2000/26/ЕО установени в една държава – членка са както тези предприятия, които имат седалище и място на управление в нея, така и чужди застрахователни предприятия, които са разкрили свое представителство или клон в нея. Това е минималната правна рамка, в която всяка държава - членка предприема подходящи мерки, с които да гарантира, че гражданската отговорност във

връзка с използването на МПС с обичайно домуване на нейна територия, е застрахована.

Легалното определение за “застраховател” по националното законодателство се съдържа в чл.8 от КЗ: 1/акционерно дружество, кооперация, както и застраховател от трета държава чрез клон, регистриран по Търговския закон, получили лиценз при условията и по реда на този кодекс; 2/(доп. - ДВ, бр. 97 от 2007 г.) застраховател от друга държава членка при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги. Видно от текста на разпоредбата, след влизане на Б. в Европейския съюз националният законодател е разширил понятието за застраховател като е включил и лицата, извършващи застрахователна дейност без да са се установили на територията на страната като използват една от основните свободи съгласно общностното право - свободата на предоставяне на услуги.

Съгласно разпоредбата на чл. 294 ал.1 от КЗ всеки застраховател, който предлага задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Р. Б. посредством установяване или при условията на свободата на предоставяне на услуги, представя на Информационния център ежеседмично до втория работен ден на следващата седмица справка за сключените и за прекратените застрахователни договори към края на предходната седмица. Съгласно ал. 4 от същия член информацията се предоставя и в КФН. Националната законова разпоредба е хармонизирана с общностното право. В тази връзка съществува разлика между понятията „право на установяване” и „установяване”. Това е така, тъй като съгласно разпоредбите на чл. 48 и следващите и чл. 52 и следващите от КЗ е предвиден облекчен ред за извършване на застрахователна дейност на територията на държави – членки от ЕС, като е достатъчно застрахователят да има седалище в една държава - членка, както и разрешение за извършване на застрахователна дейност в една държава - членка, за да може да извършва дейност на територията на всяка държава - членка, като именно това е т.нар. „право на установяване”. Това обаче не е предмет на разпоредбата на чл. 294 от КЗ. Съгласно § 1 т. 15 от ДР на КЗ е посочено какво е установяване, а именно седалище, представителство, клон или друга форма на присъствие в държава – членка. Именно този смисъл е вложен от законодателя в нормата на чл. 294 от КЗ. Т.е. субект на задължението по чл. 294 от КЗ е всяко лице, всеки застраховател, който се е установил на територията на страната, а именно, който има седалище, представителство, клон или друга форма на пребиваване в страната, т.е. това са както местни застрахователи, така застрахователи от държава – членка на ЕС, така и застрахователи от трети страни, които не са членове на ЕС, но имат установяване в РБ, а именно имат седалище, клон, представителство и др. В тази връзка намира, че разпоредбата на чл. 294 от КЗ и предписаните от нея задължения се отнася и за българските застрахователи, включително и към наказаното лице, като застраховател със седалище на територията на страната.

Намирам, че становището, че застрахователите със седалище в Б. са изключени от кръга на лицата по чл. 294 ал. 1 от КЗ, е неправилно тълкуване понятието “установеност” и такова в противоречие с материално правните разпоредби на закона и представлява неправилно смесване на понятията „установеност” и „право на установяване”, които съобразно изложеното по – горе представляват две различни понятия с различни правни последици. Задължени лица по чл. 294 ал. 1 от КЗ са не само застрахователи от друга държава – членка на Европейския съюз, които са се

установили в Б. или се ползват от свободата на предоставяне на услуги, но и лицата със седалище и място на управление в Б..

СЪДИЯ: